

Egenkontroll

Grisproduktion

Detta är en checklista för dig som har KRAV-certifierad grisproduktion. Här har vi samlat de viktigaste reglerna ur kapitel 5 Djurhållning som berör din produktion. Du kan enkelt fylla i listan, antingen direkt på datorn eller utskriven på papper. Du kan använda den för att årligen stämma av din produktion mot reglerna – till exempel som en förberedelse inför kontrollbesöken. Detta hoppas vi kommer underlätta både för dig och din revisor.

Egenkontrollen är tänkt som ett hjälpmedel så att du får en överblick över de regler som rör den djurproduktion du har – men den är inte tänkt som en ersättning för KRAVs regelbok. I checklistan finns de flesta - men inte alla - regler som berör grisproduktion - och vi har inte heller tagit med de allmänna regler och växtodlingsregler som du också ska följa som KRAV-certifierad.

För dig som har grisar gäller avsnitten 5.1 och 5.4 i kapitel 5 Djurhållning tillsammans med kapitel 2, 3 och 4 i KRAVs regler.

Varje punkt i listan har hänvisning till regelnummer i KRAVs regelbok – där du kan hitta regeltextern i sin helhet för att få mer detaljerad information. Ha därför gärna regelboken till hands när du fyller i listan. I kommentarsfältet kan du notera om det är något som inte uppfylls, eller som ska åtgärdas.

Vi har tagit fram dessa checklistor för egenkontroll som ett stöd inom flera produktionsformer:

- **Mjölkproduktion**
- **Nötköttproduktion**
- **Får och Getter (mjölk- och köttproduktion)**
- **Grisproduktion**
- **Äggproduktion**
- **Slaktkycklingproduktion**

Har du förbättringsförslag eller andra synpunkter om egenkontrollen så kontakta oss gärna på regler@krav.se.

KRAVS SYN PÅ DJURHÅLLNING

Att våra husdjur ska ha det bra och får leva så naturligt som möjligt, i samklang med jord och människor är grunden i filosofin bakom KRAV-märket. Att djuren har möjlighet till naturligt beteende och socialt liv är lika viktigt som att de är friska och mår bra. Genom KRAVs regler och en trovärdig kontroll är det möjligt att marknadsföra KRAV-certifierad produktion på ett enhetligt sätt.

OM ATT MOTSVARA KONSUMENTERNAS FÖRVÄNTNINGAR

Vi vet att det finns en stor efterfrågan på KRAV-märkta produkter från gårdar som sätter djuromsorgen i fokus. Allt fler konsumenter väljer KRAV-märkt eftersom de vet att djuren har fått en bra djurmiljö med utevistelse, gott om bete och ett naturligt flockliv - något som KRAV också för fram i sin marknadsföring.

GRISPRODUKTION

Svaren avser tiden

Datum: ____ - ____ - ____

Kalenderår.....

Senaste 12 månaderna

Egenkontroll gjord av: .....

PUNKT	REGEL	KRAVS REGLER 2016	JA	NEJ	EJ RELEVANT	KOMMENTAR/ÅTGÄRDAT DATUM:
KARENSTIDER VID INTRÄDE						
1	5.4.1.1	Om du är nyansluten: har du uppfyllt karenstiden på 6 månader vid omläggning från konventionell produktion innan du sålt några produkter som KRAV-certifierade?	☐	☐	☐	

DOKUMENTATION						
2	5.14.2	Har du följande väl dokumenterat och samlat? <i>Alla djur och djurgrupper ska kunna identifieras. Dokumentationen ska sparas i minst två år.</i>	☐	☐	☐	
		• Födda, inköpta, sålda och döda djur.	☐	☐	☐	
		• Alla skador och sjukdomar.	☐	☐	☐	
		• Alla behandlingar, resultat och eventuell karenstid. <i>Även de behandlingar du själv utför, samt injektioner med selen, fodertillskott eller andra preparat.</i>	☐	☐	☐	
		• Kastrering.	☐	☐	☐	
		• Betesperiodens början och slut.	☐	☐	☐	
		• Tillfällig innevistelse av djurgrupper eller enstaka djur.	☐	☐	☐	
		• Foderstater för alla djurgrupper.	☐	☐	☐	
		• Inköp av foder, fodertillskott, tillsatser och konserveringsmedel. <i>Innehållsdeklarationer ska finnas för sammansatta produkter.</i>	☐	☐	☐	
		• Produktion av eget foder.	☐	☐	☐	
		• Försäljning av produkter.	☐	☐	☐	
		• Anmärkningar i samband med slakt.	☐	☐	☐	
• Ritningar över byggnader, rastgårdar, betesfällor och drivgångar.	☐	☐	☐			

PUNKT	REGEL	KRAVS REGLER 2016	JA	NEJ	EJ RELEVANT	KOMMENTAR/ÅTGÄRDAT DATUM:
INKÖP AV DJUR						
3	5.1.5.1	Har du köpt in avels- eller rekryteringsdjur?	☐	☐	☐	Om Nej, gå vidare till punkt 6.
	5.1.5.3	Om Ja: är djuren KRAV-certifierade?	☐	☐	☐	Om Ja, gå vidare till punkt 4.
	5.1.5.3	Om de inköpta djuren inte är KRAV-certifierade: är de EU-ekologiska? <i>EU-ekologiska djur för avel och rekrytering får köpas in om KRAV-djur inte finns att tillgå, dock ej om inköp sker regelbundet.</i>	☐	☐	☐	Om Ja, gå vidare till punkt 4.
	5.1.5.3 5.4.2.2	Om de inköpta djuren inte är KRAV- eller EU-certifierade: uppfyller du följande? • Du har sökt men inte funnit KRAV-certifierade djur med lämpliga egenskaper. • Avelsdjur - endast enstaka djur har köpts in. • Rekryteringsdjur - högst 20 procent konventionella gyltor per år har köpts in. <i>Hondjur får inte ha fött ungar, men får vara dräktiga vid inköpet. Procentandelen räknas på de suggor och dräktiga gyltor som finns efter inköp.</i>	☐	☐	☐	
4	5.4.2.3	Har du hållit de inköpta gyltorna i karantän under minst tre veckor?	☐	☐	☐	
5	5.4.1.2	Om du behövt skicka inköpta konventionella avels- eller rekryteringsdjur till slakt: har du då respekterat karenstiden på 6 månader? <i>Avkomman från de inköpta gyltorna har ingen karenstid.</i>	☐	☐	☐	
6	5.4.2.1	Köper du in KRAV-certifierade smågrisar för uppfödning till slakt? <i>Det är inte tillåtet att köpa in konventionella eller EU-ekologiska grisar för uppfödning till slakt.</i>	☐	☐	☐	Om Nej, gå vidare till punkt 7
	5.4.2.1	Om Ja: uppfyller du kraven nedan? • Smågrisar som köpts in under en 12-månaders period kommer från högst tre olika besättningar. • Smågrisar som är inköpta från olika besättningar, liksom inköpta grisar av olika åldrar, hålls inom sina grupper och separerade från andra grupper.	☐	☐	☐	

PUNKT	REGEL	KRAVS REGLER 2016	JA	NEJ	EJ RELEVANT	KOMMENTAR/ÅTGÄRDAT DATUM:
UTEVISTELSE OCH BETE						
7	5.1.71 5.1.75	Maximerar du djurens utevistelse? Genom att: • hålla djuren utomhus så mycket som möjligt, när väder- och markförhållandena tillåter. • ordna en bra utevistelseyta med fast och torr underlag som inte läcker växtnäring.	☐	☐	☐	
8	5.4.3.1 5.4.3.5	Är alla grisar ute på huvudsakligen beväxt mark under en sammanhängande period om minst fyra månader under betesperioden? <i>Grisarna ska vara ute större delen av dygnet. Avelsgaltar får hållas i obevuxen rastfålla.</i>	☐	☐	☐	
9	5.4.3.4 5.4.3.9	Släpper du ut alla slaktgrisar som ska slaktas i juli eller senare under betesperioden, på bete senast den 1 juni? <i>Grisar ska släppas på bete så snart mark- och väderförhållanden tillåter det. Du får hämta grisar från betet högst två veckor före planerad leverans till slakt. Under denna period ska grisarna ha tillgång till utevistelse i rastgård.</i>	☐	☐	☐	
10	5.4.3.10	Har grisarna tillgång till gyttebad eller annan vattensvalka på betet under den varma årstiden?	☐	☐	☐	
11	5.4.3.7	Följer du reglerna för tillfällig innevistelse för betäckning/inseminering? <i>Du måste erbjuda utevistelse på rastgård om suggor/gyltor måste vara inne under mer än en vecka.</i>	☐	☐	☐	
12	5.4.3.6	Har grisarna tillgång till rastgård när de tillfälligt hålls inne under betesperioden? <i>Du får tillfälligt hålla grisar inne vid sjukdom, knottangrepp eller otjänligt väder.</i>	☐	☐	☐	
13	5.4.3.8	Ger du sugga och smågrisar tillgång till bete, eller utevistelse övrig tid på året, senast tre veckor efter grisning?	☐	☐	☐	
14	5.4.3.3	Ger du grisarna tillgång till utevistelse på rastgård under den tid på året då de inte är på bete.	☐	☐	☐	

PUNKT	REGEL	KRAVS REGLER 2016	JA	NEJ	EJ RELEVANT	KOMMENTAR/ÅTGÄRDAT DATUM:
STALLFÖRHÅLLANDEN OCH MÖJLIGHET TILL NATURLIGT BETEENDE						
15	5.4.5.1 5.4.5.2 Tabell 3	Uppfyller dina stallar utrymmesmåtten som gäller för djuren enligt reglerna i avsnitt 5.4.5?	☐	☐	☐	
16	5.4.5.3 5.1.8.6	Har alla grisar tillgång till en avskild liggplats med djupströ, ett separat gödslingsutrymme och en väldefinierad ätplats? <i>Djurens liggplats ska vara torr och dragfri. Ströhalm får vara konventionellt odlad.</i>	☐	☐	☐	
17	5.4.5.3	Kan alla grisar äta eller vila samtidigt utan att börja konkurrera?	☐	☐	☐	
18	5.4.4.1	Har du ordnat så att du uppfyller reglerna i samband med grisning, enligt punkterna nedan? • <i>Suggorna ska ha möjlighet till skydd och avskildhet i samband med grisning.</i> • <i>Om suggorna grisar inomhus, ska det ändå finnas tillräckligt med plats och material att bygga bo med.</i>	☐	☐	☐	
19	5.4.4.2	Håller du växande grisar och suggor utan smågrisar i grupp både inne och ute?	☐	☐	☐	
20	5.4.4.3	Har alla grisar möjlighet till naturlig sysselsättning och ett aktivt födosöksbeteende genom att böka i marken eller i djup ströbädd?	☐	☐	☐	

FODER OCH VATTEN						
21	5.1.9.5	Har alla djur alltid tillgång till vatten av god kvalitet?	☐	☐	☐	
22	5.4.6.1 5.4.6.2 5.4.6.3	Uppfyller du kraven på självförsörjningsgrad, dvs. foder producerat på din egen gård utgör minst 50 procent av foderstaten? <i>Du kan samarbeta med en eller flera KRAV-certifierade gårdar om foder och gödsel så att era gårdar tillsammans uppnår självförsörjningsgraden. Ni ska då ha ett samarbetsavtal.</i> <i>Det finns möjlighet till lägre krav för:</i> • <i>Besättningar i Norrland samt skogs- och mellanbygd, och</i> • <i>Gårdar med specialodlingar som behöver gödseln i den egna odlingen.</i> • <i>Ditt certifieringsorgan bedömer vad som är rimlig nivå för din gård, dock lägst 20%.</i>	☐	☐	☐	
23	5.4.6.4	Uppfyller du kraven på andel KRAV-certifierat foder, enligt punkterna nedan? • <i>Minst 95 procent av fodret av jordbruksursprung ska vara KRAV-certifierat. De högst 5 procenten foder av jordbruksursprung som får användas ska utgöras av proteinfoder.</i> • <i>Högst 10 procent foder av icke jordbruksursprung, t.ex. fiskmjöl, får ingå i foderstaten.</i> <i>De konventionella fodermedlen ska vara nödvändiga för en fullvärdig foderstat och tillåtna i ekologisk djurhållning.</i>	☐	☐	☐	

PUNKT	REGEL	KRAVS REGLER 2016	JA	NEJ	EJ RELEVANT	KOMMENTAR/ÅTGÄRDAT DATUM:
FODER OCH VATTEN (FORTSÄTTNING)						
24	5.1.9.11	Använder du karensårsfoder?	☐	☐	☐	Om Nej, gå vidare till punkt 25
	5.1.9.12-5.1.9.17	Om Ja: uppfyller du kraven på högsta andel karensårsfoder? <i>Hur stor andel som är tillåten beror på om fodret är odlat på egen gård eller inköpt, och om det är från första eller andra karensåret.</i>	☐	☐	☐	
25	5.1.10.3	Använder du enbart tillåtna mineralfoder? <i>På KRAVs webb finns mer information om vilka mineralfoder som är tillåtna: www.krav.se/tillatetbedomda-foder</i>	☐	☐	☐	
26	5.1.10.5-5.1.10.7	Om du använder ensileringsmedel: är de tillåtna enligt KRAVs regler? <i>Ensileringemedel som är bedömda som tillåtna finns på: www.krav.se/Tillatna-ensileringsmedel.</i>	☐	☐	☐	
27	5.4.6.6	Har alla grisar fri tillgång till grovfoder av god kvalitet?	☐	☐	☐	
28	5.4.6.7	Har du beräknat hur mycket kraftfoder som gått åt per kilo slaktsvin eller smågrisar som du sålt? <i>Beräkningen ska göras årsvis.</i>	☐	☐	☐	
29	5.4.7.1	Låter du smågrisarna dia tills de är åtminstone 40 dagar gamla? <i>Om du inte har omgångsuppfödning med en strikt gruppållning ska du låta smågrisarna dia tills de är åtminstone 49 dagar.</i>	☐	☐	☐	
	5.4.7.1	Om Ja: följer du en hälsoplan? <i>Hälsoplanen ska hjälpa dig att upprätthålla ett bra smittskydd och en strikt gruppållning så att djuren är vid god hälsa.</i>	☐	☐	☐	

PUNKT	REGEL	KRAVS REGLER 2016	JA	NEJ	EJ RELEVANT	KOMMENTAR/ÅTGÄRDAT DATUM:
HÄLSA OCH SKÖTSEL						
30	5.1.1.1	Är det ett gott hälsotillstånd i besättningen?	☐	☐	☐	
31	5.1.11.1 5.1.11.6	Har du god tillsyn över alla djur och tar omgående hand om djur som visar tecken på att vara sjuka eller skadade?	☐	☐	☐	
32	5.1.11.4	Har du en djurhälsoplan som åtminstone omfattar följande: <ul style="list-style-type: none"> • rutiner för smittskydd för besökare och vid in- och utförsel av djur till/från besättningen, • en plan för provtagningar av till exempel parasiter, • betesplanering för att minimera risken för infektioner med inälvparasiter • karantän, vaccinationer eller andra åtgärder för att förbättra hälsan, • rengöring av stallar och desinfektion? Om du inte har en nedskriven hälsoplan, ska du kunna redogöra för den muntligen. För mall, se www.krav.se/mallar-djurhalsa	☐	☐	☐	
33	5.1.11.12 5.1.11.13	Uppfyller du kraven på karenstid efter behandlingar med läkemedel? <ul style="list-style-type: none"> • För preparat med fastställd karenstid, ska du tillämpa en dubbelt så lång karenstid. • För preparat med noll dagars karenstid eller där det saknas uppgift, ska du tillämpa 2 dygns karenstid. Vissa behandlingar är karensfria, se KRAVs regel 5.1.11.13.	☐	☐	☐	
34	5.1.11.14	Har något djur med livslängd längre än 12 månader behandlats med läkemedel mer än tre gånger under ett år?	☐	☐	☐	
	5.1.11.14	Har något djur med livslängd kortare än 12 månader behandlats med läkemedel mer än en gång under ett år?	☐	☐	☐	
	5.1.11.14	Om Ja: har du tillämpat en förlängd karenstid, på 6 månader, som krävs för dessa djur? <i>Som en behandling räknas alla de behandlingar som är avsedda att bota en och samma sjukdom. Vaccinationer, parasitbekämpningar eller bedövnings- och smärtstillande medel räknas inte.</i>	☐	☐	☐	
35	5.1.11.10	Har du behandlat grisar mot parasiter?	☐	☐	☐	Om Nej, gå vidare till punkt 36
	5.1.11.10 5.1.11.11	Om Ja: har du uppfyllt kraven nedan? <ul style="list-style-type: none"> • Behovet har påvisats genom provtagning eller behandlingen har rekommenderats av veterinär. • Du har inte använt långtidsverkande preparat. • Om du använt avermectiner, är det beroende på att andra preparat inte bedömts vara effektiva. 	☐	☐	☐	
36	5.4.8.1	När du kastrerar smågrisar: sker det <ul style="list-style-type: none"> • när de är högst 7 dagar • med lokalbedövning, och • med smärtstillande medel? På KRAVs hemsida hittar du information om lokalbedövning och smärtlindring. www.krav.se/bedovning-och-smartlindring	☐	☐	☐	